

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 1064 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda xitoy va rossiya investitsiyalarining qiyosiy tahlili.....	20
Malikov Numonjon Kamalovich	
Raqamli texnologiyalarning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'siri	26
Sherzod Rajabov, Istora Abdusalomova	
Reducing inequality through human capital development: a comparative analysis of policies in the european union and uzbekistan	30
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
Hududiy raqamli infratuzilmaning xizmat ko'rsatish sektoriga ta'siri: samarqand viloyati misolida	39
Musinov Dilshod Sultanovich	
Ways to improve quality in hotels through digital technologies	44
N.A. Rakhmonova	
Проблемы и пути внедрения механизма налогового стимулирования центров инновационного роста нового узбекистана.....	48
Умаров Б. С.	
Влияние протекционистской политики на инвестиционные стратегии промышленных предприятий.....	55
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Fiskal siyosat tahlili: aholi bandligi; aholi daromadlari; soliqqa tortish.....	61
Isroilov Boxodir Ibragimovich, Navruzova Farog'at Abdilhamid qizi	
Problems in entrepreneurial potential development: a comprehensive analysis of contemporary barriers and challenges	67
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Tijorat banklarida aholi omonatlarining jozibadorligini oshirishning metodologik asoslari va amaliy yo'nalishlari	73
Xakimov Zoxid Norbo'tayevich	
To'lov aylanmasining mohiyatini aniqlashda to'lov va to'lov oqimlarining roli.....	78
I.F.Sayfiddinov	
Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlovchi samarali soliq siyosati.....	83
Artikov Ne'matulla Abdusalamovich	
Youth, digital finance, and the gig economy in uzbekistan	86
Akmal Boymurodov	
Aktsiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilishda raqamli texnologiyalardan foydalanish masalalari	91
Xabibullaeva Shirinxon Tohir qizi	
В условиях трансформации обеспечение развитие образования и нуки в сфере подготовки управленческих кадров	98
Суюнов Дилмурод Холмурадович	
Ипотечное кредитование как инструмент социальной политики в узбекистане	104
Базарова Нигора Равшановна	
Kichik biznes subyektlari tomonidan hudud aholisi bandligini ta'minlashning ijtimoiy va iqtisodiy natijalari.....	110
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Kichik korxonalar istiqbolli hududlarda sanoat ishlab chiqarish holati dinamikasi.....	114
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
Banklarning aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari	118
Elbusinova Umida Khamidullaevna	

Ekologik omillar o'zgarishining dehqon xo'jaliklari yalpi hosiliga ta'siri	123
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
O'zbekiston tijorat banklarining yashil iqtisodiyotdagi o'rni	128
Eshev Furqat A'zamovich, Ibragimova Feruza Axtamovna, Jumanazarova Malika Baxtiyorovna, Raxmatova Mohina Dilmurod qizi	
Использование интеллектуальных технологий в процессе обслуживания клиентов банка	132
Хашимова Дилёра Пахритдиновна	
Innovatsion faoliyatning moliyaviy rag'batlantirish va boshqaruv samaradorligini belgilovchi omil va jihatlari	138
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Import tovarlari bo'yicha aksiz solig'ini undirishning nazariy asoslari	143
Abdurasulov Murodjon Bahrom o'g'li	
Роль цифровых валют центральных банков в модернизации платёжной инфраструктуры: мировой опыт и перспективы Узбекистана	150
Срожиддинова З.Х., Тухтасинова Д.Н.	
Tijorat banklarida chakana to'lov tizimlarini nazariy asosi	155
Sultonov Davronjon Rustam o'g'li	
Tikuv-trikotaj korxonalarida raqobatbardoshlikni oshirishda strategik menejmentning roli	161
Mamatraimov Islom Mamanazarovich	
Ta'lim, ekologiya va raqamlashtirish sohalarida bolalar va o'smirlar turizmini integratsiyalash: xalqaro tajribalar va O'zbekiston	170
Islomova Dilrabo Salomovna	
Iqtisodiy masalalarni matritsalar nazariyasi asosida modellashirish va python dasturlash tilida yechish	175
Tojiyev Ilhom Ibraimovich, To'rayeva Feruza Dilmurodovna, Namozova Barchinoy G'ayrat qizi, Baxronova Zuhra Otaniyoz qizi	
Pul bozori barqarorligini ta'minlashda tijorat banklarida likvidlikni boshqarish samaradorligi	188
Sattorova Nasiba G'aniyoz qizi	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	192
Akbarjon Iminov	
Аутоиммунные поражения центральной нервной системы, возникающие после стрептококковой инфекции	198
Умарова Саодат Сулаймоновна, Нормакматов Бахтиёр Ботиралиевич	
Iqtisodiyotiga yo'naltirilgan investiyalar tahlili	204
Namozov Olim Botirovich	
Creating a favorable climate for investment in agriculture	209
U.I.Djumaniyazov, B.J.Mirzaev	
Davlat ishtirokidagi korxonalarni korporativ boshqaruvni xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	214
F.Djalilov	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy su'g'urta qilish xarajatlarini hisobi	222
Kuliboyev Azamat Shonazarovich	
O'zbekistonda bank operatsion xarajatlari buxgalteriya hisobi	227
Qurbonova Sitara Vahobjon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishning strategik yo'nalishlari	233
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
Пути обеспечения стабильного экономического роста в условиях перехода к зелёной экономике, совершенствования государственной экономической политики и повышения эффективности внедрения принципов цикличной экономики	237
Худайбергенова Адалат Негматуллаевна, Убайдуллаев Сирожиддин Жамшидович, Файзиёва Хамида	

Кудратовна, Эшбоев Миржалол Бахромович	
O'zbekiston sanoatining iqtisodiy holatini baholash	241
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari.....	247
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna	
Soliq tizimida soliq riskini baholash uslubiyoti.....	252
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
Budjetni rejalashtirish tizimida jismoniy shaxslar daromadlari bo'yicha prognozlashni takomillashtirishning metodologik asoslari	260
Babaev Shavkat Bayramovich	
Понятие и сущность денежного потока в системе финансового управления.....	267
Машарипова Шахло Адамбаевна	
Yashil mehmonxonalarda strategik tahlil metodologiyasi	274
Rasulova Nigora Yusupovna	
Цифровая трансформация: новые возможности и современные тенденции в управлении бизнесом и инвестициями.....	279
Баратова Динора Алишеровна	
Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatishning sifati va samaradorligini baholash.....	283
Ikromov Akbar Farxod o'g'li	
Модель внедрения open banking в Узбекистане: предложение на основе международного опыта и локальных особенностей.....	288
Камалов Шухрат Камалович, Аскарова Дилором Хожимуратовна, Баходиров Жасурбек Олёрбек ўғли, Маликов Шохрух Шокирович, Тенгелова Фарангиз Мажид кизи	
O'zbekistonda islom moliyasini joriy qilishning yo'llari	295
Ashurbayev Farrux Alisher o'g'li, Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
AQSH tajribasiga ko'ra eksportni iqtisodiy o'sishga tasiri	299
D.E.Qarshiev	
Iqtisodiyotni tartibga solish orqali aholi farovonligini oshirishning ahamiyati	304
Berdibekov A.	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi moliyaviy savodxonligini oshirishda inklyuziv molianing ahamiyati.....	308
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Problems of the financial mechanism influence for stable and inertial development of enterprises.....	313
Zaynalov Jakhongir Rasulovich, Alieva Susanna	
Tibbiyot turizmni rivojlantirish va uning salohiyatini iqtisodiy baholashning ilmiy va uslubiy asoslari	317
Vofaxojayeva Dilafruz Marufovna	
Turistik destinatsiyalar va raqamli marketing texnologiyalari orqali turizm barqarorligini transformatsiya qilish	322
Nurmuhammadxon Oppoqonov	
Kichik va o'rta biznes moliyaviy barqarorligining kambag'allikni kamaytirishdagi ahamiyati.....	327
Djamalov Xasan Numanjanovich	
Qoraqalpog'iston respublikasida turizmni rivojlantirishning tashkiliy va iqtisodiy salohiyatini baholash.....	335
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
O'zbekiston turizm sektorida tog' turizmining ulushi.....	343
Alimov Abduvakil Komil o'g'li	
O'zbekiston respublikasida investitsiya faoliyatini moliyaviy boshqarish va bunda xorij tajribasi.....	348
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	

Tadbirkorlik faoliyatini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning holati.....	354
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsiyalarni rivojlantirish strategiyasini tanlash va asoslash	358
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna	
O'zbekistonning xalqaro valyuta-moliya tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'nalishlari.....	362
Gulmurodova Marjona Olimjon qizi, Turg'unova Zohida Shavkat qizi, Umida Yuldasheva	
Jismoniy shaxslarning daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirish.....	367
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlari va qimmatli qog'ozlar bozori o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar	372
Berdaliyev Javohir Jahongir o'g'li	
Farg'ona viloyati mahallalarida tadbirkorlikni va hunarmadchilikni rivojlanishi holati tahlili	379
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
Проблемы охраны окружающей среды и формирования «зеленой экономики»	389
Ёдгорова Мухайё Шухратовна, Иминова Наргиза Акрамовна	
The evolution of passenger transport in uzbekistan and its impact on economic growth.....	392
Naubetova Ziyada Niyet kizi	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish xarajatlarining hisobi.....	397
Kuliboev Azamat Shonazarovich	
Jahon sug'urta amaliyotining O'zbekiston sug'urta bozorining rivojlanishiga ta'siri	402
Kuvatova Dinara Anvarovna	
Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati va ta'sir mexanizmlari	406
Abdullayev Zoxid Xolxo'jayevich	
Xaridorlar bilan hisob-kitoblar auditida moliyaviy tahlil usullarini qo'llash xususiyatlari.....	411
Sagimbaev Sultanbek Turdibay o'g'li, Sultamuratov Qallibek	
The function and value of commercial banks in fostering capital market growth	416
Isakov Janabay Yakipbaevich	
Raqamli texnologiyalarning korxonalar risk boshqaruvidagi rolini swot tahlili orqali tadqiq etishning ahamiyati	427
Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li	
The state and development trends of business process auditing in joint-stock companies in uzbekistan.....	439
Utegenova Sarbinaz Turdimuratovna	
Mamlakatimizda amaldagi budjetlararo munosabatlarning tartibi hisobi, hamda uning ahamiyati	444
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li, Saydullayeva Zeboxon Shukrilla qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	462
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda so'nggi yillardagi oshib borayotgan ahamiyati	467
Bahodirova Mohigul	
Conceptual framework for boosting the financial and economic performance of investment projects in industrial enterprises.....	472
Sarriev Kahraman Ramatullaevich	
Bandlik va ayollar tadbirkorligi	477
Ibodullayeva M.S.	
Mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotini ekonometrik prognozlash.....	482
A'zamov Musurmon Axmadovich, Islomov Javohir	

Eksport siyosatini tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga ta'siri	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Aholini ish bilan ta'minlashda qishloq aholisini mehnat salohiyatidan foydalanish.....	492
Noiba Qodirova Maxmud qizi	
Yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda rasmiy bandlik va moliyaviy munosabatlarni rivojlantirish	497
Xalimbetov Farxad Bagibekovich, Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Analysis of touristic potential and capacity of ecotourism sites	501
Abdurakhmanova Akida Faizulla kizi	
Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarni moliyalashtirishni takomillashtirish.....	509
Salohiddinov Jaloliddin	
Infratuzilma va bozor infratuzilmasi tushunchalarining nazariy tavsifi	516
G'aniyev Botir Baxtiyorovich	
O'zbekiston va xorijiy davlatlarda aksiyadorlik jamiyatlarining qimmatli qog'ozlar orqali kapital yig'ish strategiyalari	520
Dilnozaxon Muxitdinova	
Iqtisodiy inqiroz paytida korxonalarda likvidlikni boshqarish strategiyalari	527
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Jabborova Sevinch Xusanovna	
O'zbekistonda islomiy mikromoliyaviy xizmatlar orqali ish bilan bandlikni oshirish istiqbollari	532
Mamatkulov Humoyun Bobir-ugli	
Textile enterprises and changing market conditions: integration of demand analysis, trend forecasting and strategic assortment management	536
Ikramova Nodira Burkhon kizi	
Aksiyadorlik korxonalari boshqaruv tizimida korporativ madaniyatni takomillashtirish	540
Umarkhodjaeva Muyassarhon Ganievna, Omanova Nargiza Rustam qizi	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobi va auditini takomillashtirish.....	548
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li	
Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotning real sektori korxonalariga kreditlar bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir ko'rsatishda markaziy banklarning qayta moliyalash stavkalarining rolini tahlil qilish	553
Jabbarov Eliboy, Abdullayeva Charos Abdullo qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlashda innovatsiyalarning roli va iqtisodiy samaradorligi	558
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Solohiddinov Nuriddin Sirojiddin o'g'li	
Sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish orqali chiqindilarni boshqarish muammosini bartaraf etish yo'llari	563
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li, Hamrokulov Ulug'bek Abdurahmatovich	
Korxonani samarali boshqarishni ta'minlash strategiyalari	567
D.Mutalova	
Masofaviy ta'lim platformalarining qiyosiy tahlili va funksional xususiyatlari.....	571
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Raqamli iqtisodiyotning jamiyat hayotiga ta'siri.....	577
Aripova Ziyoda Xayrullayevna, Nurmuxamedova Tursunoy Usmonovna	
Transportda turistik xizmatlarni boshqarish mexanizmini takomillashtirish.....	581
Tuychiyev Anvarjon Muxtorjonovich	
Ipak yo'lining tarixiy madaniy merosi va hunarmandchiligi: dolzarb muammolar va tadqiqot istiqbollari	584
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	
Eksport faoliyatini rag'batlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlarning roli.....	589
Umarkulov Kodirjon Maxamadinovich	

Elektron pul evolyutsiyasi.....	595
Marpatov Mavlonxon Dadashevich	
Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida sanoat korxonalarining roli.....	600
Nasullayeva Yoqutoy Nasim qizi	
O'zbekistonda turizm marketingi va raqobatbardoshligini oshirish	606
Ikramova Nasiba Axmadovna	
Kambag'allikni qisqartirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	610
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li	
Jamiyatda imkoniyati cheklanganlarning bandligini ta'minlashning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari.....	615
Tilavova Munisa Maxmudovna	
Moliyaviy matematika vositalarining O'zbekiston kredit tizimidagi qo'llanilishi.....	620
Shamsiyeva Nigora Rafiq qizi	
Ecological sustainability in tourism: regional practices and global reflections.....	626
Sayyora Safaeva	
Quyi amudaryo mintaqasida turli darajadagi destinasiyalararo ixtisoslashgan klasterlarni shakllantirish asoslari va ularning o'ziga xos jihatlari.....	631
Doschanov Tangirbergen, Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
Fine dining restoranlarida marketing strategiyalarining shakllanishi va mijoz jalb qilishda ularning ahamiyati.....	641
Jumaniyazova Sarvinov Mansur qizi	
Soliq to'lovchilarning majburiyatlari bajarilishini kontseptual asoslari va shartlari asoslari xususida.....	644
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
Davlat sektoridagi tashkilotlarda smetalar tuzish tartibi	651
Abdulaziz Norquchqorov Ziyadullayevich	
Качественное развитие рынка труда узбекистана.....	657
Мамадалиева Хафиза Холдаровна	
Kichik biznes subyektlarining aholi bandligini ta'minlash orqali kambag'allik darajasini pasaytirishdagi o'rni.....	664
Maxamadaliyev Boburbek Baxodir o'g'li	
Устойчивое развитие esg-менеджмента: от тренда к фундаментальной стратегии выживания и процветания.....	670
Собирова Нилуфар Бекпулат кизи	
Sirdaryo viloyatida investitsion faollikni oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi	676
Mamatqulova Muxlisa Komiljon qizi	
Qurilish loyihalarini moliyalashtirishning milliy va xalqaro tajribasi	681
Yashin Iboyev	
Xizmatlar sohasida innovatsion muhitni yaratishning dolzarb masalalari.....	687
Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov, Jamshid Abduxaliqovich Xolboyev	
Sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini boshqarishda tovar aylanmasi tahlili.....	692
Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda innovatsion faoliyatning moliyaviy va boshqaruv hisobini takomillashtirish masalalari	698
Xushvaqtova Nozanin Nurbek qizi	
Effect of processing on nutrients in tomato products.....	706
Ergasheva Muhabbat Komil kizi	
Asosiy vositalarni davomiy (uzluksiz) baholash.....	710
Kuziev Islom Nematovich, Raxmonov Xurshidbek Shavkat o'g'li	
Sun'iy intellekt: Markaziy banklarni qanday o'zgartirmoqda?	715
Shahboz Qozoqov Ortiqbaevich	

Kichik biznes subyektlarida tashkil etilgan baliqchilikka ixtisoslashgan xo'jaliklarning mamlakat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni.....	720
Vazirov Azamat Yoqubjonovich	
Korxonalarining marketing faoliyatini strategik rivojlantirish yo'nalishlari.....	725
Isokboeva Zilola Rustam qizi	
К целям повестки 2030: анализ экономических индикаторов узбекистана	728
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
Современное состояние исследований в области использования цифровых технологий в инвестиционной деятельности	734
Ирмухамедова М.Д.	
Tijorat banklarining raqamli transformatsiyasi jarayoni, uning imkoniyatlari va xavf-xatarlarini tahlil qilish.....	741
Eshqobilov Ahmat Jovlijevich	
Aholi sonining o'sishi va iqtisodiy infratuzilmaga yuklanish: hududiy tahlil	745
To'rayev Nurbek Baykulovich	
O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va boshqarishning hududiy rivojlantirish strategiyasi	751
Nuraliev Temurjon Erkinjon o'g'li	
O'zbekistonning zamonaviy korxona va tashkilotlarda boshqaruv masalalari	756
Ahtamova Mohigul Erkinovna	
Davlat tashkilotlarida ichki audit tuzilmalarini tashkil etishni rivojlantirish	761
Nasimov Fazliddin Sirojevich	
Yashil moliyalashtirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining roli: imkoniyatlar va xavflar tahlili	765
Isoqulova Munisxon Abdurasul qizi	
Критерии экологичности бренда: как измерить «зеленый» имидж?	769
Носирова Чарос	
Qishloq xo'jaligini innovatsion texnologiyalar asosida boshqarish	775
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
«O'ztransgaz» AJ faoliyatini 2024–2027 yillarga prognozlashtirishda ekonometrik modellar asosida tahlil	784
Sindorov Davlatbek Abdumajid o'g'li, Murodov Sardor Nurali o'g'li	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar.....	791
Mahmudov Otamurod Hoshimovich, Murtazova Sh.N.	
Xizmat ko'rsatish sohasida elektron tijoratni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	795
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
O'zbekiston chakana savdosi tizimi va uning rivojlanishi.....	806
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
Milliy iqtisodiyotni tartibga solishda davlatning o'rni va maqsadi	812
Amonov Mehriddin Oromiddinovich	
Investitsion faoliyatni amalga oshirishning xorij tajribasi va mamlakatimizda foydalanish istiqbollari.....	816
O'tamurodova Surayyo Shokirjon qizi	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda zamonaviy sifat menejmenti tizimining o'rni.....	822
Asadullina Nailya Ramilevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	829
Бегалиев Файзали Умаралиевич	
Sog'lomlashtirish turizmida ekologik va ijtimoiy ta'sirlarning sintezi.....	832
Naimov Saidjon Yusup o'g'li	

Kasbiy ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarni raqamli kompetensiyasini baholashning metodologik asoslari.....	835
Maxkamova Zuxra Tursunpulotovna	
Обзор по теме Современные системы управления возбуждение синхронных машин и перспективы их развития (Формирования законов управления).....	841
Алиев Абдор Мураткулович	
O'zbekistonda turizm va servis soxasida davalt- xususiy sheriklik mexanizmidan foydalanish istiqbollari.....	846
Mamayusupova Dilovarxon Begmatovna	
Tijorat banklarida operatsion risklarini baholash va boshqarish tizimini tashkil qilish	850
Jaxongir Rabbimov	
Tomorqa xo'jaliklari faoliyatini tahlil qilishda statistik modellar va metodlardan foydalanish yo'nalishlari.....	855
Turobov Sherzod Alisherovich	
Совершенствование порядка расчёта и взимания НДС в узбекистане: аналитический подход.....	860
Бисенбаев Шарьяр Куанишбай ули	
Mintaqaviy iqtisodiyotda inson kapitalini raqamli transformatsiyalash masalalari.....	864
Yusubboeva Dinora Quadrat qizi	
Sirdaryo viloyatining turizm imkoniyatlari va o'ziga xos turizm resurslari.....	875
Tursunova Gulmira Rabbonovna	
Samarqand viloyatida investitsion-innovatsion faollikni oshirish holati va investitsiyalarning tarkibiy xususiyatlari.....	883
Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbas Aslamjon o'g'li	
Global innovatsion indekslar va o'zbekiston: rivojlanish yo'nalishlari va bosqichlari	889
Bekmurodova Gavhar Adham qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvga raqamli texnologiyalarni joriy qilishning ilmiy-nazariy asoslariga qarashlar	895
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Xabibullayeva Shirinxon Toxir qizi	
Xalqaro standartlar asosida moliyaviy instrumentlar hisobini va auditini takomillashtirish.....	902
Nuraliyev Behzod Baxtiyor o'g'li	
Внедрение и адаптация исламского банкинга в экономике узбекистана	906
Б.Б.Ахмаджанов, М. С.Шукруллаева, Д.Р.Сафаева	
Kichik biznesning iqtisodiy o'sishni ta'minlashdagi ahamiyatini baholash uslubiyoti.....	911
Ermatov Akmaljon Adxamovich	
"Neyromarketing" asosida o'zbekiston turizm brendi tahlili	916
Narziqulov Elbek Farxod o'g'li	
Xalqaro bozorlarda zamonaviy marketing vositalaridan foydalanish	922
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar va ularning bank aktivlariga ta'siri.....	929
Saidov Bobir Jiyanboy o'g'li, Xolmuradov Musurmon Avlaqulovich	
Сущность и причины международных денежных переводов	936
Гимранова О. Б.	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda uzoq muddatli aktivlarning hisobi va auditini raqamli tvn texnologiyasi asosida takomillashtirish imkoniyatlari.....	941
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
Biologik aktivlarning tushunchasi: iqtisodiy mazmuni va mohiyati.....	948
Ziyayev Dilshodjon Salimjonovich	
Xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda iqtisodiy siyosatning roli: zamonaviy yondashuvlar.....	953
Xodjayev Jamshid Abduxakimovich	

Аналитический обзор: Развитие корпоративного управления в государственных корпорациях Узбекистана (2015–2025).....	958
Мамараджабов Фарход Бахтиярович	
O'zbekistonda transport infratuzilmasini rivojlantirish karidorlari	968
Nazriyev Umidjon Baxrillayevich	
Aylanma kapital bilan ishlashda samaradorlikni oshirish: korxona moliya siyosatini takomillashtirish yo'nalishlarida data science yondashuvlari	975
Khoshimov Doniyor, Kungratov Ilmurod Kuzibay o'g'li	
Davlat ulushi mavjud bo'lgan korxonalarda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda raqamli transformatsiyaning roli	982
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
Iqtisodiyotni raqamlashtirishda tijorat banklariga moliyaviy resurslarni jalb qilish metodologiyasini takomillashtirish	988
Hamrayev Obid Akhatovich	
Tibbiy xizmatlarda raqamli texnologiyalarni joriy etish va uning samaradorlikka ta'siri (xorijiy tajriba).....	993
Usmonova Vasila Botirovna	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarish amaliyoti tahlili.....	997
Akramova Nargiza Nutfillayevna	
Using integrated marketing communications (IMC) in business management	1002
Ziyayeva M.M.	
Xorijiy mamlakatlarda tibbiyot muassasalarini moliyalashtirish masalalari va ulardan o'zbekistonda foydalanish istiqbollari.....	1006
Jaxongirov Ilindorjon Jahongirjon o'g'li	
Davlat budjetining ijtimoiy sohani rivojlantirishdagi xarajatlarini samarali boshqarish yo'llari.....	1011
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li	
Mintaqada xalq hunarmandchiligida klasterlash va ekologik logistika modeli asosida savdo tizimini shakllantirish.....	1015
Norqobilova Feruza Abduhomidovna	
To'g'ri xarajatlar usuli va to'liq yutuvchi xarajatlar usuli tizimlarining afzalliklari va farqli jihatlari amaliy misolda.....	1019
Kholisa Kamoliddinovna Kuldosheva	
Investitsiyalarni innovatsiyalarga yo'naltirish bo'yicha xorij tajribasi	1024
Ayubov Ilyos Ilxomovich	
Важность разработки стратегических программ развития страны.....	1028
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Sanoat korxonasining raqamli transformatsiyasini baholash omillari va ko'rsatkichlari.....	1032
Kudaybergenov Azamat Shamuratovich	
Namangan viloyatida ijtimoiy turizm tadbirkorligini maqsadli boshqarish mexanizmi.....	1042
Yunusova Sohiba Abdumamidovna	
Evaluating the capital asset pricing model methodology in uzbekistan companies	1048
Bunyod Usmonov	
Aholini ish bilan bandligining yangi turlari va imkoniyatlari	1055
A.B. Khayitov	
Maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy ustun amaliyotlar va o'zbekiston ta'lim tizimida ularni qo'llash imkoniyatlari	1059
Mamura Tadjibayeva	

MAKTAB DIREKTORLARINI QO'LLAB- QUVVATLASHDA ASOSIY USTUN AMALIYOTLAR VA O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIDA ULARNI QO'LLASH IMKONIYATLARI

Mamura Tadjibayeva

Abdulla Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat milliy instituti

mustaqil izlanuvchisi

E-mail: t.mamura123@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha xalqaro tajribada samarali deb e'tirof etilgan to'rt ustun amaliyot — jamoaviy ishlash (teaming), yetakchilik roli (leadership roles), hamkasblik asosida izlanish (collegial inquiry) va murabbiylik (mentoring) — konseptual va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Drago-Severson va Blum-DeStefano tomonidan ilgari surilgan model asosida, mazkur ustun amaliyotlarning O'zbekiston ta'lim tizimiga moslashtirish imkoniyatlari aniqlanadi. Maqolada shuningdek, Minnesota shtatining rahbarlikni baholash modeli, mahalliy ta'lim siyosati, "Direktorlar maktabi" tajribasi va malaka oshirish kurslaridagi reflektiv metodlar ham tahlil qilinib, ularning integratsiyalashuv mexanizmlari tizimli tarzda yoritiladi. Yakuniy xulosalarda maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda individual rivojlanish, dalillarga asoslangan baholash va tizimli hamkorlikning ustuvorligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: maktab rahbarligi, ustun amaliyotlar, teaming, murabbiylik, refleksiya, rahbarlarni baholash, liderlik salohiyati, O'zbekiston ta'lim tizimi.

Abstract: This article provides a conceptual and practical analysis of four internationally recognized core practices for supporting school principals: teaming, leadership roles, collegial inquiry, and mentoring. Based on the model proposed by Drago-Severson and Blum-DeStefano, the study explores the potential adaptation of these practices within Uzbekistan's education system. It also examines Minnesota's leadership evaluation model, national education policy, the "School for Principals" initiative, and reflective methods used in professional development programs. The paper highlights the mechanisms for integrating these approaches and emphasizes the importance of individual growth, evidence-based evaluation, and structured collaboration in effectively supporting school leaders.

Key words: school leadership, core practices, teaming, mentoring, reflection, leadership evaluation, leadership potential, Uzbekistan's education system.

Аннотация: В статье проводится концептуальный и практический анализ четырёх признанных эффективными международной практикой опорных подходов к поддержке директоров школ: командная работа (teaming), лидерские роли (leadership roles), коллегиальные исследования (collegial inquiry) и наставничество (mentoring). На основе модели, предложенной Драго-Северсон и Блюм-ДеСтефано, изучаются возможности адаптации этих подходов к системе образования Узбекистана. Также рассматриваются модель оценки руководства штата Миннесота, национальная образовательная политика, опыт "Школы директоров" и методы рефлексии в курсах повышения квалификации. В заключении подчёркивается важность индивидуального развития, оценки на основе доказательств и системного взаимодействия в поддержке директоров школ.

Ключевые слова: школьное руководство, опорные практики, teaming, наставничество, рефлексия, оценка лидеров, лидерский потенциал, система образования Узбекистана.

KIRISH

Bugungi kunda maktab direktorlaridan faqatgina boshqaruv vazifasini bajarish emas, balki o'z maktablarini o'zgarish sari yetaklash, innovatsion g'oyalarni ilgari surish va ta'lim sifati ustida izchil ishlash talab etiladi. Bunday murakkab vazifani muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun direktorlar markaziy boshqaruv organlari, xususan, tuman yoki viloyat xalq ta'limi bo'limlari tomonidan muntazam va samarali tarzda qo'llab-quvvatlanishi kerak. Drago-Severson va Blum-DeStefano tomonidan taklif etilgan to'rt asosiy "ustun amaliyot" (pillar practices) — jamoaviy ishlash (teaming), yetakchilik roli (leadership roles), hamkasblik asosida izlanish (collegial inquiry)

va murabbiylik (mentoring) – maktab direktorlarini rivojlantirish va ularning yetakchilik salohiyatini oshirishda muhim omillar sifatida e'tirof etiladi [1].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

So'nggi yillarda ta'lim tizimining muvaffaqiyatini ta'minlashda maktab direktorlarining roli alohida e'tirof etilmoqda. Zamonaviy pedagogik va boshqaruviy adabiyotlarda direktorlarning faoliyatini samarali yo'naltirishda ularni muntazam qo'llab-quvvatlash, kasbiy rivojlanishini ta'minlash hamda yetakchilik salohiyatini oshirish muhim omillar sifatida qaralmoqda.

Amerikalik olimlar Drago-Severson va Blum-DeStefano (2016) tomonidan ishlab chiqilgan "to'rt ustunli model" maktab rahbarlarini rivojlantirishda asosiy yo'nalishlar sifatida quyidagilarni ajratadi: jamoaviy ishlash (teaming), yetakchilik rollarini shakllantirish (leadership roles), hamkasblik asosida izlanish (collegial inquiry) va murabbiylik (mentoring). Bu amaliyotlar orqali rahbarlar o'z kasbiy salohiyatini oshiradi, qaror qabul qilishda dalillarga tayanadi va pedagogik jamoada ishonchli iqlimni shakllantira oladi [1].

Fullan (2014) ta'limda yetakchilikni "tizim o'zgarishining harakatlantiruvchi kuchi" deb atagan. U maktab rahbarining roli faqatgina boshqaruv bilan cheklanib qolmasligi, balki ta'lim mazmuni va sifati uchun strategik qarorlar qabul qiluvchi asosiy figuraga aylanishi kerakligini ta'kidlaydi. Bu esa rahbarlarni o'rgatuvchi va qo'llab-quvvatlovchi strukturalarning bo'lishini talab qiladi [2].

Yevropa davlatlari tajribasida, xususan Finlyandiya, Estoniya va Niderlandiyada maktab rahbarlari uchun professional o'sishni rag'batlantiruvchi murabbiylik dasturlari keng qo'llaniladi. Masalan, Estoniya Ta'lim va Tadqiqot vazirligi tomonidan rahbarlar uchun "Leadership Path" dasturi orqali strategik fikrlash, pedagogik yetakchilik, va jamoa boshqaruvi bo'yicha uzluksiz ko'nikmalar shakllantiriladi [3].

O'zbekistonda so'nggi yillarda ushbu yo'nalishda muhim qadamlar tashlandi. "Direktorlar maktabi" tajribasi orqali rahbarlarning menejment, huquqiy savodxonlik, psixologik barqarorlik va jamoani boshqarish bo'yicha salohiyati rivojlantirilmoqda. Shuningdek, Minnesota shtatining rahbarlikni baholash modeli asosida ishlab chiqilgan yangi milliy baholash mezonlari — direktorlarning ta'lim muhitiga ta'siri, innovatsion tashabbuslari va jamoaviy liderlikdagi ishtirokini tizimli ravishda o'lchashga xizmat qilmoqda [4].

Mahalliy tadqiqotchilar — A. Qodirov va M. Tursunova (2022) ta'lim boshqaruvida reflektiv yondashuvlarni kuchaytirish, direktorlarning o'z ustida ishlashga yo'naltirilganligi va professional fikrlashni rag'batlantirish zarurligini ta'kidlaydilar. Ularning fikricha, maktab rahbarlari uchun mentorlardan tashqari "peer-coaching" (o'zaro murabbiylik) va "action research" usullari o'quv muassasasida yangiliklarni samarali joriy etish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi [5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashga doir to'rt asosiy ustun amaliyotning O'zbekiston ta'lim tizimiga moslashuv imkoniyatlari sifat jihatidan kontent tahlil metodi asosida o'rganildi. Tahlil jarayonida xalqaro modellar (masalan, Minnesota shtatining direktorlarni baholash modeli) va milliy me'yoriy hujjatlar (jumladan, PF-79-sonli Prezident farmoni va Xalq ta'limi vazirligining metodik ko'rsatmalari) qiyosiy yondashuv asosida o'rganildi. Manbalar tanlovi ularning mavzuga dolzarbligi, nazariy asoslanganligi va liderlik salohiyatini rivojlantirish konsepsiyasiga muvofiqligi mezonlari asosida amalga oshirildi. Tahlil uchun Drago-Severson va Blum-DeStefano tomonidan ilgari surilgan konseptual model asosiy nazariy asos sifatida tanlandi [1]. Tadqiqot milliy tajriba va ekspert fikrlari bilan boyitilib, kontekstual dolzarblikni ta'minlashga qaratildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Teaming – bu maktablararo va rahbarlararo hamkorlikni chuqurlashtirish orqali o'zaro tajriba almashish, fikr bildirish, tanqidiy yondashuvni shakllantirish va izolyatsiyani kamaytirish vositasidir [1].

L. Sutchet va boshqalar ta'kidlashicha, yirik shaharlardagi (masalan, New York, San-Diego) maktab tumanlarida professional o'quv hamjamiyatlari (PLC) tashkil etilgan bo'lib, ular direktorlar uchun umumiy muammolarni birgalikda hal etish imkonini yaratgan [2].

O'zbekistonda esa bunday formal professional tarmoqlar hali keng qo'llanilmaydi. Ba'zi hollarda, tuman xalq ta'limi bo'limlari tomonidan o'tkaziladigan "rahbarlar seminarlari" yoki "ustozlik darslari" bu amaliyotga o'xshash bo'lsa-da, ular tizimli va maqsadli tarzda tashkil etilmaydi. Biroq, so'nggi yillarda bu borada muhim ijobiy siljishlar kuzatilmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi PF-79-son Farmoniga muvofiq, Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahrida eng tajribali umumiy o'rta ta'lim muassasalari direktorlaridan iborat Direktorlar kengashlari tuzildi [11]. Ushbu kengashlar direktorlar o'rtasida tajriba almashish, muammolarni birgalikda hal etish va strategik qarorlar qabul qilishda muhim rol o'ynaydi.

Bundan tashqari, "Direktorlar maktabi" tashkil etilib, direktorlik lavozimiga nomzodlar zaxirasini shakllantirish, ularni o'qitish, bilim va ko'nikmalarini baholash va sertifikatlash tizimi joriy etildi. Bu esa direktorlar o'rtasida professional tarmoqlanishni kuchaytirish va ularning kasbiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

O'zbekistonda teaming amaliyotini yanada samarali joriy etish uchun quyidagi tizimli chora-tadbirlar zarur:

Normativ-huquqiy asos yaratish: Direktorlar tarmog'ining maqsadi, vazifalari, ishtirokchilari va faoliyat shakllarini belgilovchi hujjat ishlab chiqilishi lozim.

Rasmiy professional tarmoqlarni yaratish: Hududiy direktorlar forumlari tashkil etilishi va ularning doimiy ishlashi ta'minlanishi kerak.

Raqamli platformalarni joriy etish: Milliy ta'lim portalida "Direktorlar tarmog'i" bo'limi ochilishi va onlayn hamkorlik tizimi yo'lga qo'yilishi zarur.

Mentor-direktorlar institutini joriy etish: Har bir tarmoqda tajribali direktorlar mentor sifatida tayinlanib, yangi rahbarlarni yo'naltiradi.

Mavzuli muhokamalar: Problem-based learning asosida seminarlar o'tkazilishi.

Ilmiy va amaliy hamkorlik: Universitetlar bilan birgalikda ilmiy loyihalar amalga oshirilishi.

Moliyaviy va tashkiliy qo'llab-quvvatlash: Tarmoqlar faoliyati uchun byudjetdan mablag' ajratilishi.

Monitoring va baholash tizimi: Faoliyat samaradorligini aniqlash uchun indikatorlar ishlab chiqilishi.

2. Yetakchilik roli (Providing Leadership Roles) va tizimli qo'llab-quvvatlash

Direktorlar mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatiga ega bo'lishi bilan birga, ular turgan tizimda o'zlariga bo'lgan ishonch va erkinlikni his qilishlari kerak [1]. B. Alvoid va J. Black markaziy idora rahbarlarini direktorlarni murabbiylik asosida qo'llab-quvvatlashga o'rgatish zarurligini taklif qilgan [7].

O'zbekistonda bu borada ijobiy o'zgarishlar kuzatilmoqda. Jumladan, direktorlarning o'rinbosarlarini ishga olishda mustaqillik berilishi, ularning menejerlik ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan kurslar va sertifikatlash tizimi yo'lga qo'yilgan.

Minnesota shtatining rahbarlarni baholash modeli direktorlarga baholash orqali emas, balki kuchli va zaif jihatlarini aniqlab, ularni rivojlantirishga xizmat qiluvchi vosita sifatida qaralishini ta'kidlaydi [4].

Minnesota shtatining rahbarlarni baholash modeli o'zining mazmuni va yondashuvi jihatidan zamonaviy ta'lim tizimi talablariga mos keladi [4]. Ushbu model direktorlarga baholash orqali bosim o'tkazish yoki ularning lavozimga yaroqliligini aniqlashni emas, balki rahbarning kuchli va zaif jihatlarini aniqlab, ularni rivojlantirishga xizmat qiluvchi vosita sifatida xizmat qilishni ko'zda tutadi. Bunday yondashuv o'zini-o'zi rivojlantirish, refleksiv o'rganish va doimiy kasbiy o'sishni targ'ib etuvchi ilg'or boshqaruv paradigmasiga asoslanadi.

Bu modelda direktor baholanuvchi emas, hamkor sifatida ishtirok etadi. Baholovchi (ko'pincha markaziy boshqaruv vakili) esa nazorat qiluvchi emas, balki murabbiy rolini bajaradi. Bunda rahbar faoliyati aniq mezonlar asosida tahlil qilinib, unga individual rivojlanish rejasini tuzish tavsiya etiladi. Bu yondashuv orqali direktor o'z salohiyatini chuqur anglaydi, kuchli tomonlarini mustahkamlaydi va zaif jihatlar ustida maqsadli ishlay boshlaydi. Aynan shu jihat Minnesota modelini boshqa an'anaviy baholash tizimlaridan ajratib turadi.

Bizning qarashimizcha, O'zbekiston ta'lim tizimida ham direktorlarni rivojlantiruvchi tarzda baholashga ehtiyoj katta. Hozirgi amaliyotda direktorlar ko'proq attestatsiya, reydlar yoki yillik hisobotlar asosida baholanadi. Bu esa, ko'pincha, faqat formallikka xizmat qiluvchi ko'rsatkichlarga e'tibor qaratilishiga olib keladi. Natijada, rahbarning asl kasbiy salohiyati, yetakchilik qobiliyati yoki innovatsion g'oyalari chuqur o'rganilmay qoladi.

Minnesota modelining asosiy g'oyalarini quyidagi yo'llar bilan O'zbekiston sharoitida joriy qilish mumkin deb hisoblaymiz:

Baholashni rivojlantirishga yo'naltirish – direktorlar attestatsiyasi jarayoni qayta ko'rib chiqilib, unda asosiy e'tibor direktorning malakasi emas, balki uning kasbiy o'sish dinamikasiga, muammo yechishdagi yondashuvlariga va liderlik uslublariga qaratilishi zarur.

Individual rivojlanish rejalarini joriy qilish (IDP) – baholash natijalariga asoslanib har bir direktor uchun shaxsiy o'sish xaritasi tuziladi. Bu xaritada o'rganilishi kerak bo'lgan sohalar, qatnashishi lozim bo'lgan treninglar va belgilangan muddatlar aniq ko'rsatiladi.

Rivojlantiruvchi metodistlar tayyorlash – tuman va viloyat xalq ta'limi bo'limlaridagi metodistlar faqat tekshiruvchi emas, balki rahbarni yo'naltiruvchi sifatida tayyorlanishi, coaching asoslarini o'zlashtirishi lozim.

Monitoring va qayta aloqa mexanizmlarini kuchaytirish – baholash bir martalik tadbir sifatida emas, balki doimiy rivojlanish jarayonining bir qismi sifatida qaralishi, rahbar bilan muntazam muloqot orqali qayta aloqa tizimi yo'lga qo'yilishi kerak.

Raqamli portfellar va dalillarga asoslangan baholash – direktorlarning faoliyati yozma hisobot emas, balki real dalillar (yutuqlar, loyihalar, jamoa fikri, ota-onalar mulohazalari) asosida baholanishi kerak.

Minnesota modelining asosiy g'oyasi shundaki: baholash bu – jarima emas, rivojlanish yo'li. Bu fikr bizning qarashlarimizga ham mos keladi. Direktorni malakasini oshirishda uni qo'llab-quvvatlash, fikrini eshitish, zaif joylarini aniqlash va unga individual yondashish eng samarali yo'l hisoblanadi. O'zbekiston ta'lim tizimi yangi islohotlar sari yo'naltirilayotgan ayni paytda, baholash tizimini ham zamonaviy tamoyillar asosida yangilash

ayni muddaodir. Bu nafaqat direktorlar salohiyatini oshiradi, balki butun ta'lim tizimida ishonch, erkinlik va o'zgarishga tayyorlik muhitini shakllantiradi.

3. Hamkasblik asosida izlanish (Collegial Inquiry) va refleksiya

Collegial inquiry – bu o'zaro fikr almashish, izchil muhokama, va pedagogik yondashuvlarni tahlil qilish orqali o'z-o'zini rivojlantirish shaklidir [1]. M. Herrmann va boshqalar tadqiqotida ko'rsatilishicha, direktorlar uchun murabbiylik va professional rivojlanishning o'zi yetarli emas – ular samarali refleksiya va tahlil madaniyatiga ega bo'lishlari zarur [5].

O'zbekiston ta'lim tizimida direktorlarning kasbiy rivoji masalasi tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Xususan, ularning boshqaruv kompetensiyalarini shakllantirishda reflektiv faoliyat muhim omil sifatida ko'rilmogda.

X. Temirov o'z tadqiqotida malaka oshirish kurslarida faqat nazariy bilim berish emas, balki rahbarni o'z faoliyatini tahlil qilishga, chuqur mushohada yuritishga, kamchilik va yutuqlarni anglashga o'rgatish zarurligini ta'kidlaydi [12]. Unga ko'ra, refleksiya — bu rahbar o'z faoliyati, qarorlari va boshqaruvdagi yondashuvlarini o'rganib chiqib, kelgusida ularni takomillashtirish strategiyasini ishlab chiqish jarayonidir.

Reflektiv faoliyat rahbarning ongli o'zgarishiga, qaror qabul qilishda puxta tahlilga, hamda ilg'or tajribalarni o'zlashtirishga xizmat qiladi. Bu jarayon mustaqil va chuqur fikrlovchi rahbarlarni shakllantiradi, ular o'zining kuchli va zaif jihatlarni tahlil qilish orqali samarali strategiyalar ishlab chiqishga qodir bo'ladi. Ayniqsa, global ta'lim muhitidagi tezkor o'zgarishlar fonida refleksiya qobiliyati direktorlar uchun asosiy kasbiy kompetensiyalardan biriga aylanmogda.

X. Temirovning tadqiqotida shuningdek, reflektiv faoliyatga asoslangan malaka oshirish kurslarida quyidagi metodlar samaradorligi e'tirof etiladi:

Case-study (amaliy vaziyatlarni tahlil qilish),

Portfolio yuritish (faoliyat dalillarini to'plash va tahlil qilish),

Peer review (rahbarlararo o'zaro baholash),

Reflektiv esse va jurnal yozish (shaxsiy o'rganishlar asosida yozma tahlil) [12].

Bu metodlar direktorlarni faqat o'qitiluvchi emas, balki faol o'rganuvchi va o'zgarishga mas'ul shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

Shu bois, bizning fikrimizcha, O'zbekiston ta'lim tizimida direktorlar uchun mo'ljallangan har qanday malaka oshirish yoki baholash dasturida reflektiv komponent asosiy unsur sifatida joy olishi kerak. Bu nafaqat direktorning kasbiy o'sishiga, balki butun maktab jamoasining rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

4. Murabbiylik (Mentoring) va tajriba almashinuvi

Murabbiylik – bu ko'proq shaxsiy, maxfiy, va ishonch asosidagi qo'llab-quvvatlash shakli bo'lib, ayniqsa yangi tayinlangan yoki izolyatsiyadagi rahbarlar uchun samaralidir [10]. D. Hayes murabbiylikning asosiy e'tibori o'quv jarayonini takomillashtirishga qaratilgan bo'lishi zarurligini ta'kidlaydi [8].

O'zbekistonda murabbiylik ko'proq “ustoz-shogird” shaklida mavjud bo'lsa-da, bu tizimni zamonaviy yondashuvlar asosida rivojlantirish zarur. “Direktorlar maktabi” orqali bu yo'nalishda ijobiy qadamlar tashlangan.

5. O'zbekiston ta'lim tizimiga integratsiya qilish imkoniyatlari

Yuqorida ko'rsatilgan ustun amaliyotlar O'zbekiston ta'lim tizimi uchun dolzarb va hayotiy ahamiyatga ega. “Ilmli direktorlar klubi”, “Direktorlar Akademiyasi”, malaka oshirish markazlari hamda attestatsiya va sertifikatlash tizimi – ularning barchasi rahbarlarning salohiyatini oshirishga xizmat qilishi mumkin.

Quyida O'zbekiston ta'lim tizimida maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlovchi “ustun amaliyotlar”ni samarali integratsiya qilish bo'yicha tamoyil va mezonlar tizimli tarzda taqdim etiladi. Bu takliflar ta'lim siyosatini ishlab chiqishda, mahalliy boshqaruv organlari uchun metodik qo'llanma yaratishda yoki ilmiy ishlanmada asos sifatida ishlatilishi mumkin.

Integratsiya qilish tamoyillari (asosiy yo'nalishlar)

1. Rivojlantiruvchi yondashuv tamoyili

Direktorlar faoliyatini baholash, tayyorlash, mentorlik, jamoaviy ishlash kabi amaliyotlar nazorat emas, rivojlantirish maqsadida tashkil etilishi lozim.

Har bir ustun amaliyot rahbarning kasbiy o'sishini qo'llab-quvvatlovchi vosita sifatida ishlatiladi.

2. Shaxsiylashtirilgan yondashuv tamoyili

Har bir direktorning ehtiyoji, tajribasi va rivojlanish darajasi inobatga olinib, individual rivojlanish rejalari tuziladi (IDP – Individual Development Plan).

Mentorlik va coaching orqali shaxsiy maslahatlar va yo'nalishlar taqdim etiladi.

3. Tizimlilik va uzluksizlik tamoyili

Qo'llab-quvvatlash bir martalik tadbir emas, uzluksiz va bosqichma-bosqich rivojlanish jarayoni bo'lishi lozim.

Har bir ustun amaliyot: tayyorlov (kirish bosqichi), amaliy qo'llash (joriy faoliyat), tahlil (refleksiya) va monitoring bosqichlarini o'z ichiga olishi kerak.

4. Hamkorlik tamoyili

Rahbarlarni qo'llab-quvvatlashda markaziy boshqaruv, oliy ta'lim muassasalari, tajribali direktorlar va xalqaro tashkilotlar o'zaro hamkorlikda ishtirok etadi.

Hududiy "Direktorlar tarmoqlari" va "Professional o'quv hamjamiyatlari (PLC)" bu tamoyilga xizmat qiladi.

5. Dalillarga asoslangan qarorlar tamoyili

Har bir rahbar faoliyati dalillar (faktlar, portfel, kuzatuv, jamoa mulohazasi) asosida baholanadi.

Qarorlar hissiy asosda emas, real monitoring ma'lumotlariga tayanadi.

1-jadval. Integratsiya qilish mezonlari (baholash ko'rsatkichlari).

Yo'nalish	Mezon (indikator)
Teaming	Hududiy rahbarlar tarmog'i mavjudligi; yig'ilishlar soni; ishtirokchilar soni
Leadership Roles	Direktorning qaror qabul qilishdagi mustaqillik darajasi; rahbarlar ishtirokidagi maslahat kengashlari soni
Collegial Inquiry	Direktorlar o'rtasidagi reflektiv suhbatlar soni; tahliliy faoliyat dalillari
Mentoring	Tajribali direktorlar soni; mentor-rahbarchilik juftliklari soni; mentorlik sessiyalari
Malaka oshirish	Individual rivojlanish rejalari soni; o'tilgan treninglar soni; post-trening baholash
Baholash va monitoring	Baholashda foydalanilayotgan indikatorlar soni; dalillarning xilma-xilligi
Rag'batlantirish tizimi	Kasbiy o'sish bilan bog'liq moddiy/nomodiy rag'batlar mavjudligi
Axborot texnologiyalari	Raqamli portfel yuritilishi; onlayn tarmoqlarda faollik; webinarlar soni

O'zbekiston ta'lim tizimida "ustun amaliyotlar"ni integratsiya qilish uchun yuqoridagi tamoyillar konseptual asos bo'lib xizmat qiladi, mezonlar esa bu tizimni baholash va takomillashtirish vositasidir. Mazkur yondashuvlar maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda sifatli, tizimli va barqaror modelni shakllantirish imkonini beradi (1-jadval).

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, bugungi ta'lim rahbarlari – bu faqat boshqaruvchi emas, balki o'zgarishga yetaklovchi, innovatsiyani targ'ib qiluvchi va o'quvchilar taqdiriga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi shaxslardir. Ularni qo'llab-quvvatlash – bu faqatgina kasbiy majburiyat emas, balki ta'lim tizimining barqaror rivojlanishining kafolatidir. Drago-Severson va Blum-DeStefano tomonidan taklif etilgan ustun amaliyotlar O'zbekiston ta'lim tizimi uchun ham mos va samarali modeldir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Drago-Severson, E., & Blum-DeStefano, J. (2018). Leading Change Together: Developing educator capacity within schools and systems.
2. Sutchter, L., Podolsky, A., & Espinoza, D. (2017). Supporting principals' learning: Key features of effective programs.
3. Ford, T. G., Liden, D. L., & Williamson, R. D. (2020). Central Office Support in Principal Development. Educational Administration Quarterly.
4. Minnesota State Department of Education. (2019). Principal Evaluation Model.
5. Herrmann, M. A., et al. (2019). Principal Professional Development Study. U.S. Department of Education.
6. Johnston, W. R., et al. (2016). Supporting Principals' Professional Development. RAND Corporation.
7. Thessin, R. A. (2023). Principal Supervisors as Learning Partners. Journal of Educational Change.
8. Hayes, D. (2019). Mentoring for Instructional Improvement. Leadership and Policy in Schools.
9. Swaminathan, R., & Reed, S. (2020). Leading While Black: Challenging the Myth of Black Inferiority in the Classroom.
10. Watts, J. (2023). The Mentorship Gap in Principal Development. School Leadership Review.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi PF-79-son Farmoni.
12. Temirov, X. J. (2023). Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining professional rivojlanish komponentlari.
13. Xalq ta'limi vazirligi rasmiy axborotlari va www.lex.uz.
14. Cyberleninka.ru: boshqaruv kompetensiyalari bo'yicha ilmiy maqolalar.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>